

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Десятилітє „нової ери“.

II.

Русини-народовці (а особливо їх проводир з 1883. р. Романчук) не зрозуміли рішучих слів Вол. Барвіньського про москвофілів: «брататись з ними се вже не йде; якж тут може бути згода, коли они просто негують нашу народність, а нас хотілиб собі взяти лише в безусловну службу». На дармо взивав він на пять місяців перед своєю смертю своїх земляків неначе завіщанем, «признати себе Русинами і взяти ся до праці над народом або ово — на вір Чехів». Кажуть, що мадру Polak ро szkodzie, а тимчасом Русинів-народовців і шкода не навчила розуму. Сумний досвід при виборах до ради державної в 1885 р. спонукав вправді народовців заснувати «Народну Раду», але замість перевести організацію Русинів-народовців, почав Романчук знов «спільну акцію» з москвофілами при виборах до сойму в 1889 р., заснував з москвофільськими послами «русский соймовий клуб» без ніякої програми (се знаємо від дра Савчака), лишаючи «на боці» національні і язикові справи, і устроїв 22. марця 1900 р. з'їзд «русских нотаблів», щоби усунути розлад між Русинами і уложити всіх Русинів обовязуючу програму (Романчук був все неумомимий в укладанню всяких програм).

Однак сі змаганя нового проводира Русинів-народовців не тільки що не роз'яснили рускої справи, але що-раз більше її затемнювали, а компроміси і солідарність народовців з москвофілами виходили лише на шкоду руского народу і спиняли его національний і культурний розвиток. Відчував се загал Русинів-народовців, пізнавали они конечну потребу ясної самостійної політики «на народних основах», що треба їм іти своєю дорогою, коли не хотять знехтувати національної окремішности руского народу й програми проголошеної рускими патріотами 1848-го року.

Се все отверезило Русинів-народовців, що з нагоди загальних зборів «Народної Торговлі» 1-го листопада 1890 р. згромадили ся численно у Львові і обговорили тодішнє політичне положенє. «Народна Рада» дістала порученє вкупі з послами-народовцями підняти самостійну акцію. Наслідком сего явили ся 24-го падолиста відпоручники «Народної Ради» і соймових послів з митрополитом д-ром Сембратовичом у намісника гр. Баденього. Намісник заявив депутациі, що «австрійський уряд може підпирати лише таких Русинів, що бажають розвивати руску народність в Австрії яко таку в напрямі згіднім з австрійською державною ідеєю і рішучо отрясуть ся та визволять ся від усього, що розвиток рускої народности на основі чисто австрійській спиняє і іти-муть з князями рускої церкви». Депутация з свого боку заявила, що загал Русинів все стояв і стояти-ме на «народних основах» і змагає до розвитку рускої народности в

напрямі згіднім з австрійською ідеєю державною.

Се мав бути отже рішучий розрив з москвофільськими і иньшими елементами, які стоять в суперечности з австрійською державною ідеєю, а пововот до тих «народних основ», на яких руска народність стала розвивати ся в душі Маркіянович традицій і програми руских патріотів з 1848 р. Не було се отже нічого нового, не була се «нова ера», як се опісля назвав редактор «Дѣла», але отрясенє і визволенє зпід впливу елементів, які спиняли розвиток рускої народности на самостійних народних основах. Се становище зазначили визначнійші рускі послы в загальній розправі бюджетовій в краєвім соймі д. 25. падолиста 1890 р. а іменно Телішевський, Романчук і Січинський. Посол Телішевський зазначив з притиском, що польський і руский нарід тоді на полі праці около добробиту і розвитку зійдуть ся і підуть наперед, коли між ними запанує згода, порозумінє і обопільне довіре, а закінчив важкими словами зверненими до Поляків: «Ми маємо однакі інтереси і памятайте о тім, що і ви і ми стоїмо супротив одного великого і могутого ворога, супроти котрого і ви і ми непомирени упасти мусимо».

Посол Романчук в своїй промові виводив, що «Русини іменно в Австрії і при Австрії мусять шукати охорони свого биту і забезпеченя своєї національної екзистенції», що «у них (Русинів) погляди взагалі ліберальні, але лібералізм той є дуже умірений, вже хочби длятого, що попри світській інтелігенції опирають ся всеж таки головно на духовенстві і селянстві, а то преці суть елементи зовсім консервативні», що «мусять найбільшу вагу класти на економічний розвій селянства і міщанства, — але того розвою глядять не дорогою радикальною, але дорогою **постепенно-го розвою**, одвічаючою характерови народу, его замилованю в індивідуалізм, дорогою, яку історія ему витичила. **Програмою** тих Русинів є: признаване самостійности своєї народности і свого языка і особливша дбальість о свій язык і свою народність, — вірність для австрійської держави і пануючої династії, — вірність для греко-католицької Церкви, умірений лібералізм і старанє о розвій селянства і міщанства».

Сі промови викликали заяву намісника, яка містила в собі те саме, що висловив попереднього дня рускій депутациі, іменно, що правительство бажає розвою кожної народности в границях і рамках конституції і в напрямі згіднім з австрійською ідеєю державною, се-то на підставах привязаня і вірности до трону і держави. Длятого потреба рішучо отрясти ся і увільнити ся від всего, що розвоєви рускої народности на чисто австрійській основі перешкаджає, треба бороти ся зі всіми, котрі допускають ся в тім згляді якихсь суперечностей або неясностей. Крім того висловив намісник потребу змаганя до згідного пожитя і

спільної праці обидвох народностей для добра краю і держави.

Посол Січинський неперечно з глибоким розумінєм пояснив по промові намісника народно-руску ідею, обговорив руске питанє з широкого погляду і закінчив словами, які годило би ся все мати в живій тямці: «вирозумілости богато, а також витревалости і з нашої і з вашої сторони потреба, а та справа так важна для нас і для вас, добре уложить ся».

(Далі буде).

3 країни нужди і здирства.

3 Косівського.

Настя Дуленьчук з Стебного ад Довгополе отримала перед 20-кількама роками від своєї матери кавалок ґрунту в Ясенові горішнім, котрий при заложеню книг ґрунтових зістав на ню вписаний і становить окреме тіло ґіпотечне ч. 412, складаюче ся з парцель ґрунт. 1928 і 1930/1.

Отець Насті Дуленьчук Андрій Сорич завинив (певно за горівку) якомусь Chaïn-ови Krauthammer 40 зр. 20 кр. + 20 зр. 23 кр. і той ліцитував его ґрунт судово 25/1 1878 ч. 15196/77. При ліцитації в дни 17/10 1879. спродано ґрунт Андрія Сорича за повисший довг Hersch-ови Greiner-ови, декрет власности видано му аж 7/10 1887. ч. 12858 — мірно в 8 літ! ґрунт зліцитуваний не був власностию Андрія Сорича, а лише его жени Марії з Софійчуків і при заложеню книг ґрунтових інтабульовала Марія Сорич той ґрунт на себе під ч. вик-гп. 411 парц. ґрунт. 1929, 1930/2 а даровані нею своєї доньці Насті Дуленьчук дві парцелі ґрунтови 1928 і 1930/1 інтабульовані на туо же вик. гп. ч. 412.

Hersch Greiner зістав за згодою Марії Сорич інтабульований за властителя тіла гп. ч. 411, а табуля Насті Дуленьчук зістала неаміною. — Hersch Greiner випустив набутий від Марії Сорич ґрунт в аренду Leizor-ови Krauthammer, котрий jure caduco посів межуючий ґрунт Насті Дуленьчук. Колиж Hersch Greiner 16/11 1890. спродав сей ґрунт (вик. гп. ч. 411) Палагії Савчук з Ясенова горішного, віддав посесор того ґрунту Leizor Krauthammer той ґрунт на приказ Hersch-a Greiner-a в фізичне посіданє Палагії Савчук, а при тім і забраний jure caduco ґрунт Насті Дуленьчук!

Сего року внесла Настя Дуленьчук позов о відданє того ґрунту і о зложенє рахунків за послідні 3 роки. Ц. к. Суд. пов. в Жабю oddał powódkę z żądaniem skargi jako nieuzasadnionem, бо для вирокующего було uzasadnionem то, що kontraktem kupna sprzedaży z 16/11 1890 sprzedał Hersch Greiner realność whl. 411 ks. gr. Jasienów Pałahnie Sawczuk w przekonaniu (і хто розбере sprzedaże w przekonaniu, а не фактичні), że sprzedaje... i sporny ґрунт t. j. p. l. kat. 1928 і 1930/1 (власність Насті Дуленьчук)... i wprawdzie kontrakt opiewał tylko na gruns whl. 411, to mimo to dzierzawca ówczesny Leizor Krauthammer oddał na zlecenie Herscha Greinera i sporny ґрунт whl. 412 w posiadanie Pałahny Sawczuk. Таке завіроковано дня 9/8 1900 в ц. к. повітовім суді в Жабю до ч. 132/005 а коли покривджена зарекуровала, то подаючий рекурс як на нещастє опізнив его.

Для наших Американців!

В.П. Родимці! Далеко за Атлантийським океаном, між відвічними пралісами, над берегами рвучих допливів Парагваю на широких просторах Бразилії живуть наші брати Русини з Галичини, що їх доля загнала туди шукати лішого щастя чим у ріднім краю. Чи вони єго найшли чи ні, се не пора ані місце судити. Короткі вістки, які звідтам до нас доходять, зображують їх тамошнє жите-бутє не в рожевім сьвітлі. Незасібні в Галичині, не понесли зі собою матеріальної піддержки, не мали і там чим багатше загосподаритись. Але знаючи працьовитість нашого селянина, полишим се єго доли. Нас більше багато обходить умисловий стан емігрантів-Русинів на бразилійських просторах. Розкинені гуртками по кілька тисяч душ, остаючи між населенєм иньших народностей та иньшого обряду, не забули они про свої сьвятощі, про свою Церкву, про свою народність.

Про се сьвідчать найліпше дописи, поміщені в нашій та в иньших руских часописах. Сей огонь повинні ми всякими силами піддержувати, щоби бразилійські Русини не забули про те, що їм так твердо лежало на серці у ріднім краю. Та на се маємо лише один спосіб, спосіб дуже легкий до виконання: від часу до часу посылати книжки руским читальням в Бразилії, яких допис є кілька. Звертаємо ся отже до В.П. Родимців з просьбою: присылайте до нашої Редакції книжки, а ми як призирає ся їх більше число, додамо зі своєї сторони по кільканайцять екземплярів книжок, які вийшли у передруках з нашої часописи, і вишлемо їх власним коштом на руки одного з тамошних сьвященників, щоби розділив їх поміж читальні.

Надіємо ся, що наша відозва не проміне безслідно, коли зважить ся, яку велику вагу можуть мати книжки для удержання наших братів-заточників при своїй вірі і народности.

Редакція.

З політичного поля.

Австрійський бюджет на р. 1901 буде вже уложеним в протягу сего тижня. Кождий з міністрів обчислив вже видатки на слідуєчий рік в своїм обсягу і передав їх міністрови фінансів, а сей переглянув їх і... счеркнув — як праскі дивенники доносять — аж на суму 47 мільонів. Мимо того бюджет на р. 1901 виказує знатно більше видатків, чим минулий рік 1900, але єю звишкю покривють вповні зростаючі приходи. Натомість ще не є рішеною річю, чи і сим разом буде осібний, інвестиційний бюджет.

В німецькім парламенті, на суботнішнім засіданю прийшла під наради справа звісних 12 тисяч марок, які міністер внутрішних справ мав зажадати від Союзу промисловців на агітацію проти страйків. На дотичну інтерпеляцію соціалістичного посла Авера забрав голос канцлер гр. Білов і зазначив на вступі, що твердженє, немов би тут мало ся до діла з німецькою Панамою, є дуже пересаджене. Я думаю — сказав канцлер — що кожде німецьке правительство найліпше служить інтересови єсупільности, коли піднесе ся понад всі сторонництва, понад всі групи інтересів та разом понад економічні сьуперечности, заховуючи сьупроти них цілковиту незалежність. Помимо доброї віри, в якій ділали вмішані в єю справу урядники, ужите средство треба признати невластивим. Колиб мене тоді спитано о гадку, я був би віраджував від сего кроку. Нині, коли я відвічальним канцлером німецького Союзу, заборонив би таку акцію. В цілковитім порозуміню з міністром внутрішних справ, якого велику енергію, робучість і характер ціну високо, мимо всяких протипегонів піднесених закидів — я в гадки, що на будучність не вільно вступати на дорогу сего рода. До дальших заряджень не виджу причини. Спосіб, в який ся справа передістала ся наверх, зробив на мене вражівє, що цілу kwestию викликало не стілько ревність про публичне добро, скілько радше обставина, що она звертала ся проти деяких осіб або против їх економічних стремлінь. (Великий гамір і гучні оплески). В будучности я доложу всяких старань, щоби панам соціальним демократам не достарчувати такого пригідного для агітації

матеріалу. (Оплески). Відтак пішла дискусія над єєю справою.

Іспанська ідея прибирає реальний вид. Є се заповідь пробудження великої і могутчої колісь нації, та змаганя до відродження колишньої сьвітлости. Іспанське племя займає в Америці величезні простори, а то часть Америки північної від Каліфорнії почавши, цілу середню Америку і з виїмком португальської Бразилії цілу Америку полудневу. Веї ті краї були іспанськими колоніями, але з початку сего століття вибили ся з під панованя Іспанії на свободу і утворили кільканайцять республік. Здавало ся, що звяз тих країв з давним матерним розірвана на все, тимчасом погром Іспанії і забір Куби і Порторіка Сполученими Державами, як також заборча політика тих Держав, стремляча до сполученя цілої Америки під їх кермою, отворила іспанським народам Америки очи і они схаменули ся, та почали думати над обороною перед хаччивоєстю Американців. Гадку ту похопила Іспанія і скликала до Мадриду конгрес представителів веїх американсько-іспанських держав, котрий відбуд ся минушого тижня. На тім конгресі обговорено справу унії іспанських держав, а першою основою тої унії має бути установленє постановного і обовязуючого мирового суду, який рішав би веї спори, що могли би вивязати ся між Іспанією а давними єї колоніями, або між тими колоніями самими. Дальше має бути улекшена еміграція поміж тими державами, навязанє тісних зносин на поли літератури і штуки, при чім академія мадридска має бути признана найвисшою повагою. Відносини прасові-між краями унії мають бути улекпені почтовами і телеграфічними пільгами. На поли торговельнім поручено заложити великий спільний банк в Мадриді, положенє підморского телеграфу між Іспанією а іспанською Америкою, заведенє іспанського союзу і монетарної унії. Колиб та справа здійснєла ся, то з часом отворилась би в іспанських народ в величезна держава, що могла би дуже заважити в сьвітлий політиці.

Президент Крігер полишив ся в Парижі до середи вечером. До тепер ще не розпочав жадних переговорів, а з окруженя Крігера довідують ся, що Франція категорично відмовила всякої інтервенції. Так отже скінчать ся французські симпатії на плятонічних оваціях. З сеї причини Крігер має занехати більшу часть намірених подорожий і поїхати лише до Гаґи, а може ще до Берлина. Крігер прийняв вчера генерала гр. Вільвоа Морель, брата поляглого генерала в Трансвалю, а пополудни депутації літератів, політиків і учених. Після дивенника «Liberti» кілька націоналістів хотіло поставити в парламенті внесенє на заяву симпатій для Крігера, але президент міністрів Вальдек-Русо підніє проти сего такі важкі заміти міжнародного значіня, що послі відступили від сеї гадки.

Палата італійського парламенту радила над інтерпеляціями, внесеними в справі убиєства короля Гумберта. Президент міністрів Саракко заперечив рішучо, мовби міністер заграничних справ одержав був відомість про намірене убиєство короля. Бесідник заявляє серед зростаючого зворушеня палати, що власти міста Монзи і їх недостаточні міри безпеченьства поносять вину за се нещастє. Органи безпеченьства не доросли до своєї задачі. Урядник, якому повірено особлившу опіку над особою короля, якраз на хвилю перед замахом віддалив ся був з повозки. Винних покарано дисциплінарно. А що-до правительства, то оно занимало ся доконечними реформами і ані попередного, ані теперішного не можна винити, немов би яке з них було причиною того, що стало ся. Колиб ходило о се, щоби доконечно якась особа відпокутувала за незавинену причину смерти короля, то президент міністрів готов посьвятити свою особу. Відтак Саракко звертає увагу на безуспішність анархістичної конференції і підносить доконечність реформ, які правительство наміряє завести, однак поступенно, не переступаючи на значених єму границь, та не нарушаючи в нічім справедливости. Інтерпелянти вносять признанє недовіря для кабінету, а презес міністрів жадає відроченя сего внесеня аж по бюджетовій дискусії. Палата прийняла внесенє президента міністрів і приступила до нарад над воєнним бюджетом. Тут поставив соціалістичний посол Панзіні внесенє на знесенє воєнних судів. Мимо

що міністер війни рішучо противив ся сему, палата ухвалила се внесенє. Після сего ухвалено військовий бюджет, а деякі римські дивенники доносять, що міністер війни має податись до димісії, задля віднятя воєнної юрисдикції військовим судам.

НОВИНИ.

— *Календар.* В середу: гр.-кат. Гурія; рим.-кат. Руфина. — В четвер: гр.-кат. Матея еванг.; рим.-кат. Сатурніна.

— *Проф. Володимир Антонович* з Києва виїхав минулого тижня для поратованя здоровля до Італії і по дорозі задержав ся для відпочинку два дні у Львові.

— *Брехні «Галичаніна».* Недавно писав «Галичанін», що новоіменованому митрополитови львівському ВПреосв. о. Шентицькому складали у Відні желаня представителі «общества Букавіна» і старші Русини під проводом «сьветлика» Ковальського. ВПреосв. о. митрополит, після «Галичаніна», мав дуже сердечно відповісти депутациям. Тимчасом послухаймо, що пишуть з Відня до «Kurjera Lwowsk-ого»: «Від давна появляють ся в галицьких часописах ріжні дописи з «міродайних кругів» або з «доброго жерела», що відносять ся до обсади опорожнених архієпископських престолів... І так перед кількома днями один з львівських дивенників («Dziennik polski» ч. 319. — Ред.) подав за «Галичаніном» промову архієпископа Шентицького у відповідь на повитанє єго в імені рускої віденської громади радником двора і президентом сенату, Василем Ковальським. Висказ владики-номіната за-красив «Галичанін» підробленою на борзі краскою, щоби витворити для себе приємний і симпатичний настрій. Звісно, з яких причин та для яких цілий сьвєє того рода штучні вироби. Польські дивенники повинні бути острожнійші, щоби своїм власним ворогам не віддавати прислуг».

— *3 судової салі.* В дальшій ході розправи переслухано вчера обжалованого Войтіха Богдановского. Він признав ся до крадіжки, однак цілу вину звалює на Павла Підруцкого. Богдановський видів, як якась слуга принесла для П. Підруцкого 2000 зр., але сеї не сказав єму, від кого одержав ті гроші. Обжалований оповідає все подрібно про крадіж та про поділ украдених грошей, дальше про те, як спаленю вартісні папери, які не мали для них вартости, а могли їх зрадити. Виявляє одну подію дуже важну, яку оповідав єму П. Підруцкий, а іменно що в р. 1885. П. П. убив жидівку з Білобожниці. Богдановський, коли заїхав до Гамбургу вислав до віденської поліції лист з доносом на обох Підруцких, щоби їх увязнено. Оповідає, що Василь Підруцкий подав був проєкт, як позбути ся Івана Рудого їх спільника, четвертого обжалованого при теперішній процесі, та що П. Підруцкий мав приладжену лопату, щоби по довершенім убиєстві Рудого, відтак єго погребати. По переслуханю Богдановского відрочено розправу до нині рано.

Засуд за убиєство Чайковского. — На основі вердикту присяглих судій трибунал засудив Федька Качковского на 8 місяців тяжкої вязниці, Тринька Кароля на 6 місяців тяжкої вязниці, а третого обжалованого Іващука Семєна увільнив від вини і кари.

— *Наша землячка, пані Анна Збериховска.* колишній член «Львівського Бояна», звістна вже з своїх сольових виступів в концертах львівських, вернула на днях до Львова по довгий артистичний подорожи по Італії, Сибірі і європейській Росії. Пані З. виступає під іменем: Фльоріяні, яко колоратурова сопраністка. Нам довелось заглянути в деякі числа російських дивенників, в котрих містять ся фахові рецензії о виступах пані Ф. Пані Ф. була через довгий час ангажована в опері в Іркутську, а відтак виступала в Томську, Омську, Красноярску, Катеринобургу, Казані і Москві. Виступи єї були цілим рядом артистичних триумфів, так що-до сьпіву, як і сценічної гри. Наведемо деякі з сих рецензій в оригіналі. «Енисейскія Губернскія Вѣдомости» з 9. мая с. р. пишуть: «6-го мая была поставлена опера Риголетто съ участіемъ г-жи Флоріани (Джилда). Артистка обладает сильнѣмъ, великолѣпно обработаннѣмъ голосомъ (колоратурное сопрано); партія Джильды ей удалась вполне. Отчетливость хроматической гаммы, трели, staccato, доведены до совершенства. Crescendo г-жи Флоріани какъбы насмѣхается надъ акустической неприспособленностью театра. Звуковая волна переливается, заполняя собою все обширное пространство цирка. Въ артисткѣ оказалось богатое сценическое дарование. Каждая арія сопровождалась высоко-художественной отдѣлкой. Дуеть «Отець мой», арія «Отвѣтъ мечтѣ своей я нахожу», «Я не знаю отчего мнѣ мильфій», «Я в храмѣ вошла» — исполнены безподобно. Трудно сказать, которою изъ нихъ пѣвица болѣе очаровала публику. Рукоплесканьямъ и вызовамъ, казалась, не предвидѣлось конца. Восторгъ достигъ апогея: но Джильда-Флоріани поистинѣ была достойна этого востор-

женного приєма. — Про виступ пані Ф. в ролі Розини пише сей сам дневник: «Розина — була прелестная Розина: во всеоруженіи утонченнаго, присущаго красавицамъ полуденнаго солнца, кокетства. Вокальная сторона, какъ всегда стояла виѣ сравненій. Легкость и чистота колоратуры, свободныя полныя звука, crescendo и diminuendo доставили слушателю минуты высокаго наслажденія. Артистка поднесла роскошный букетъ». Та не лише в Красоярську, але також в Томську, в концертах збирала пані Ф. заслужені похвали. «Сибирскій Вѣстникъ» з 12-го марта пише про виступ пані Ф. таке: «Обладая прекраснымъ голосомъ (organo legere), пѣвица, видимо, прошла хорошую школу. Хроматическія гаммы, пассажи и фіоритуры удаются безукоризненно г-жѣ Флоріані. Речитативы исполняются артисткою осмысленно. Трогая и волнуя слушателя задушевностью своего голоса. — Въ лицѣ г-жи Флоріані, мы имѣемъ артистку вполне законченную и сомнѣнно съ хорошимъ прошлымъ». Такі самі, та ще більш похвали подає «Степный край» в № 65. за виступ пані Ф. в ролі Виолетти в «Травіяті», опері в Омську: «Чудный голосъ артистки и прекрасная драматическая игра видимо произвели сильное впечатление и уже первая арія «Являлся ты» была бы сирована. Артистка была поднесла цѣнный подарокъ, по счету второй». Про виступ пані Ф. в тій самій ролі в городскім театрі в Екатеринбургѣ, в групі Корсакова пише «Уральскій» з 17-го липня 1900 р. Флоріані — это дирическая пѣвица съ превосходнымъ, обработаннымъ голосомъ и къ тому чрезвычайно талантливая актриса. Пишущему эти строки приходилось слушать эту оперу въ исполненіи заглавной роли первоклассныхъ знаменитостей, каковы Марцелла Зембрихъ и Эстелла Геретнеръ и тѣмъ не менѣе, игра и пѣніе г-жи Флоріані произвели на него громадное впечатлѣніе». В повороті з Иркутска виступила пані Ф. в «Травіяті» в казанскій опері. «Вожежскій Вѣстникъ» пише про сей виступ: «Флоріані прекрасная пѣвица, она не только владѣетъ богатыми голосовыми средствами, но и умѣетъ ими пользоваться, какъ талантливая, опытная артистка; пѣніе ея столько же выразительно, сколько музыкально, и обнаруживаетъ высокую технику. Колоратура вполне развитая, отличается рѣдкой свободой и граціей, это не пунктуальное вымѣриваніе написанныхъ композиторомъ нотъ, а художественная разработка музыкальнаго мотива. Голосъ ея очень сильный, большой обнаруживаетъ прекрасный тонъ и высокую обработку». — Вкінці про виступ п. Ф. в ролі «Лючії ді Ляммермур» в «Інтернаціональнмъ» театрі в Москві пишуть «Русскія Вѣдомости» з вересня: «Г-жа Флоріані, виступившая въ ролѣ Лючії, оказалась артисткою съ недюжинными вокальными средствами и отличною манерою владѣть ими. Замѣчательно у пѣвицы развита трель, и съ поразительною легкостью и ровностью исполнялась ею гаммы. За арію съ флейтою г-жѣ Флоріані много аплодировали; часть ся была повторена...»

— **Замах гімназіяста.** Шимусік, ученик VI класу гімназіяльної в Яслі, хлопцє лихихъ обичайѣ, одержав недавно за якусь цєсоту 16 годін шкільного арешту. Щоби пімстити ся за свою кару вибрав собі Шимусік за жертву проф. Доміна і оводі кинув ся на него в класі з довгимъ бознацкимъ ножем. Однак коли ученики заслонили собою проф. Доміна, Шимусік пробив собі груди тим самимъ ножем і тепер боре ся в шпиталі зі смертю.

— **Красвий Союз кредитовий** у Львові має на складі ось такі друки для рускихъ товариствъ кредитовихъ: 1) Книгу дневників аркуш по 10 сот. 2) Замкнення місячні 2 аркуші 5 сот. 3) Інвентар довжників аркуш по 5 сот. 4) Інвентар вкладників аркуш по 5 сот. 5) Інвентар уділів аркуш по 5 сот. 6) Книгу головну аркуш по 10 сот. 7) Книгу ліквідаційну аркуш по 10 сот. 8) Книгу вкладок щадничих аркуш по 10 сот. 9) Книгу уділів членських аркуш по 10 сот. 10) Реєстр членів аркуш по 10 сот. — Купувати і замовляти можна в канцеляріі «Красвого Союза кредитового» у Львові, ринок ч. 10, I. поверх.

— **3 життя вїдєньскихъ студєнтів.** Студєнтам університета у Вїднї заборонив був ректорат в маю м. р. носити буршівскі відзнаки та устроювати «буммлі». На дняхъ знесено сю заборону в наслідок того, що студєнтскі товариства дали запоруку, що спокій і порядок на університеті зовсім на тїм не потерпить, коли буршам буде вільно носити свої відзнаки та відбувати «буммлі».

— **Коломийскі залїзниці льокальні.** Між міністерствомъ залїзниць а представителями коломильскихъ залїзниць льокальнихъ прийшло оводі до умови під такими условинами: Підприємство сихъ залїзниць викупуєть 4-проц. облїгаціі в сумі 270.000 К., щоби ними сплатити дотеперішні довги. Правительство зобовязує ся вести весь рух на шляхахъ сеї залїзницї, за що на разі не буде жадати винагорода, а то в тїй цілі, щоби доходомъ з амортизувати облїгаційну позичку. Однак правительство зробить се лиш тоді, коли

на згаданихъ шляхахъ заведе ся деякі ошадности. Іменно, зносить ся особовой рух, який цїлком не оплачує ся, і перестроїть ся залїзницю на т. зв. залїзницю довозову (фабричну), на якій нема постійно означеного руху, лишє в міру потреби висилає ся поодинокі поїзди. В виду того, що підприємство пристало на ті всі условини, то в найближшій часі наступить на коломильскихъ залїзницяхъ льокальнихъ реорганізація руху.

— **3 будапештєньского університета.** Угорскій міністер просвїти приказав замкнути всі студєнтскі товариства в Будапешті в наслідокъ каригідного поведєня студєнтів на університеті.

— **Вірний аж до смерти.** Богато літ тому назад перебувала в Німеччині якась 17-літня, додати ще потреба, красна Шкотка і учила ся там музики. При сій нагоді пізнала она там, старшого о рік від неї студєнта з британської Канади, котрий так само учив ся музики. Конець якъ звичайний обоє молоді полюбили ся і присягли собі вірність аж до смерти, але недобрий опікун сказав, що они обоє дурні і розлучив їх. Залюблені однак переписували ся по тайком. В кілька літ опісля «она» вернула до Австралїї а «він» поїхав до Канади. В тїм часі стратив він адресу милої і мимо всіхъ заходів не міг довідати ся, де она перебуває. Не давно тому була якась пані з Сїдней в гостині у знакомихъ вже не молодого Канадійця. Там зговорило ся щось случайно про панну, з котрою п. Ц. любив ся. Він довідав ся, що она ще не віддала ся і зараз написав лист до неї та просив єї о руку. Панна Л. відписала відвотною почтою, що сумніває ся, чи они по більше якъ двацяті пяти рокахъ ще би собі подобали ся. Канадійць не відписав на то нічого, лиш вибрав ся зараз в дорогу до Сїдней. В шість неділів опісля відбуло ся з великою парадною весіле в однім із найпершихъ готєлів. Шкотка, котрій тепер 42 літ і котра удержувала ся з того, що давала лекціі музики, стала жінкою богатого Канадійця і недавно тому поїхала з ним до єго вїтчини.

— **Смерть «мїдяного короля».** З Нового Йорку доносять, що там помер Маренс Далі, звїсний під назвою «мїдяного короля». Майно Даліго виносить 250 мільонів франків.

— **Картина з китайскої вїни.** Якийсь офіцер російскої експедиціі до Китаю написав в листі до свого приятеля в Парижі таке: «Коли ми прибули над ріку Пейго, зачудовало нас, що там стоять так сильні фортифікаціі, а нї слїду в них китайского війска. Вирвадъ якъ ми були ще далеко від фортифікаціі, упало звїдтам кільканаїцять стрїлів, але опісля весь замовкло і ми забрали фортифікаціі без ніякого опору. В сей спосіб веде ся ціла вїйна. Коли Китайці стрїляють ся з неприятелем, стрїляють на него здалека, але опісля пропадають якъ під землю. Они укривають ся в рижовихъ поляхъ; але що се є вїйна, тому ми мусимо когось убивати, а що нема воєнків, то мурдуємо без пощади спокійне населєне. Тому не здивуєш ся, що часописи пишуть: «полягло 10 Европєйців, а 1000 Китайців»; се переважно старці, жєнщини і діти. О першество в тїмъ шляхотнімъ шпорті борють ся всі союзні війска».

— **3 історїі вїдєньскої реставраціі на парискій виставі.** — Що культура стародавнихъ Египтян стояла дуже високо і в многімъ дорівнувала теперішній, то річ певна; що Греки були на родомъ високо цивілізованимъ, о тїмъ нема також сумніву, як і о тїмъ, що Римляни любили і уміли добре їсти й пити, чою доказомъ хочби й Люкулєві пири. Але одного певно не знав старинний свїт а то: нашихъ теперішнихъ реставрацій, кнєдлів і штрудлів; се вже здобутки нашої сучасної культури, так само як і «пильзєньске», мимо того, що вже Египтяни уміли робити, а мабуть ще ліпше пити напиток, роблений з ячменю. Але не в тїмъ діло, хто що коли їв, або пив, а в тїмъ яка маса страв минає ся нині по нашихъ реставраціяхъ, розуміє ся не у всіхъ і не завжди, але за примір нехай послужить вїдєньска реставрація в Парижі підчасъ вистави. Там від 15. цвїтня до 31. жовтня с. р. зїли гості не менше лишъ 23.400 штукъ кнєдлів зі сливками і 1198 метрівъ штрудла. Аж охота бере назвати минаюче столїте столїтемъ кнєдлів і штрудлів, якби не то, що пнїші страви і напитки уважались би покривдженими і зашротєстували би противъ того. Але жартъ на бік; консумція страв в згаданій реставраціі може бути характеристичною, коли вже не для нашого столїтя і не для нашої культури, то на всякій случай для вїдєньскої кухні і єї любитєлів. Реставрацію ту побудовано коштомъ 162.000 франків, устроєне єї коштувало 117.000 фр.; служби було в нїй 155 кельєрєв і 14 кельєрєк. Реставрація потребувала 148.500 штукъ сервет і 17.400 обрусєв. За цілий часъ вистави зужиткувала реставрація 59.551 кільо воловини і тєлятнини, 157.200 літрівъ пильзєнера, 121.806 пар франкфуртскихъ ковбасок, 21.600 кільо бараболь, 1.635 кільо цибулі, 87.318 штукъ яєць, 3.403 кільо масла, 178.600 штукъ булок і солєнихъ рїжківъ та 12.233 бохонцівъ хлїба. Найбільше впадають в очи кнєдлі та

штрудєль. З 23.400 штукъ кнєдлів зі сливками далась би вже веспати спора гора, а більше якъ кілометръ довгий штрудєль то також не дрібничка. Додати ще потреба, що підприємці реставраціі зробили на нїй добрий інтерєс.

— **Конкурс на посаду учителя математики і фізики в головній п.к. Семінаріі в Самборі** оголошує краєва Рада шкільна. О посаду можуть старати ся іспитовані учителі середнихъ шкїл або учителі виділовихъ шкїл, що здали іспит з предметів III. групи т. є з математики, рисунківъ вільнор. і фізики з викладовою мовою польською і рускою. Поданя можна вносити до дня 16. грудня с. р.

— **Дрібні вїсти.** Міністерство просвїти наділило приватну жіночу семінарію учительську п-ї Софїї Стшалковскої у Львові правомъ публичної школи. — В Ряшеві відбуло ся оводі віче почтовцівъ, на котрімъ ухвалєно приступити до центрального союза почтовцівъ в Австрїі. — Директоръ репрезентаціі краківского товариства обезпечєнь у Львові Гноїньскій, зрєзигнувавъ з тої посади. — В Кракові увязнено якогось бувшого студєнта IV. класу буцацкої гімназіі, котрий приїхав до Кракова нїби вписатись до школи штукъ краснихъ, а тимчасомъ ходив по школахъ і краив одїж студєнтамъ.

Посмертна оповідька.

Тома Пельвецкий, ємерит. учитель народний, упокой ся в Коломиї в 78. році житя. В. є. п.і

Наука, штука, література.

— **Образки з Крилиці** написав В. К. (IV. книжка Артистично-літературнихъ новин). Перемишль 1900. Стор. 29, 8°. Цїна 50 сот. Набути можна у Львові в книгарняхъ: «Наук. Тов. ім. Шевченка» і «Ставропільского Інститута».

Ночь Виолєзмска. Ораторія сценїчна в 4. актѣхъ. Стор. 62, 8°. Цїна 60 сот. Перемишль. З печатї Н. Джулинского, 1900. (Друге виданє).

— **Учитель ч. 22.** з 20. падолиста 1900. Зміст: Деякі обяви ляку у дїтїй. — З парискї вистави (Народне шкільництво в Сполучєнихъ Державѣхъ). — Чи на иньшихъ планєтахъ живуть люди? — Учитєльскі справи. — Рух в Рускїмъ Товаристві педагогичнімъ. — Дрібні вїсти.

— **«Дзєніокъ», ч. 22.** з дня 20. падолиста 1900. Зміст: Хлопці, оповіданє. — Осїнна думка, нап. *Євгені Маневичевскій.* — Пустїйчик. — Думи. — Напад Татар на Русь. — Дрібні вїсти.

Тєлєграмн.

Грац, 27. падолиста. Проктъ краєвої вистави в слїдуючїмъ році упавъ задля малого числа зголошенєв.

Пєтербург, 27. падолиста. З Лївадії доносять сюди, що рішено продовжити побутъ царя, царєвої і цїлого двора в Лївадіі на неозначений часъ. Хотьї недуга царя вже не подає причини до жадного постраху і єго подужаня надїють ся вже в короткїмъ часі, то всеж таки лікарі поручили царєви реконвалєсценцію в теплімъ кліматі Крїму, бо побоюють ся, що пєтербургскій клімат міг би єму зашкодити.

Париж, 27. падолиста. Президентъ Крїгеръ конферувавъ вчєра рано з др. Лєйдсомъ, а відтакъ звидівъ транєвальскій павільонъ на парискій виставі. Др. Лєйдсє ще передъ полуднемъ був на аудїєнціі у міністра заграничнихъ справъ Делькає-єго.

Бєрлин, 27. падолиста. Гр. Вальдєрзе телеграфує д. 24. с. м. з Пєкіну: Віддїл Міленфельсєв, мимо величєзнихъ труднощїй з причини гористого терєну, добив ся дня 22. с. м. до великого муру і застромив на нїмъ нїмєцкє хоругов. Французи 30 кілометрівъ на полуднє від Паотінгфу звєли поважну битву з Боксєрами.

Новий Йорк, 27. падолиста. New York Herald доносить з Вєшингтона, що правительство Сполучєнихъ Державъ звєрнуло ся з прошенємъ до чотирохъ заморскихъ державъ, щоби позволили на заложєне углєвихъ стацій на своїхъ територїяхъ. Одна з сїхъ стацій мала би стати в Чїфу. Доси нема відповіди на сї стараня, однак америкєньскє правительство піднесе їхъ вдругє.

